

به نام خداوند بخشنده مهربان

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

دانشکده

طرح دوره (Course plan)

دوره یا ترم تحصیلی: نیمسال اول ۱۴۰۴-۱۴۰۳		نام و کد درس: مهارت‌های پرستاری و کار در اتاق عمل
پیش نیاز: ندارد	گروه هدف: دانشجویان ترم ۱ کارشناسی هوشبری	تعداد فراگیران: ۲۸ نفر
تعداد واحد: ۲ واحد نظری و ۱ واحد عملی	تعداد کل جلسات: ۲۴ جلسه	مکان برگزاری کلاس: دانشکده پیراپزشکی
زمان برگزاری کلاس: چهارشنبه‌ها ساعت ۱۰/۳۰ الی ۱۲/۳۰ و چهارشنبه‌ها ساعت ۱۴ الی ۱۶	مدرس و مسئول درس: سمانه رضائی ترکمانی	ایمیل مدرس: Rezaei.turkamani@gmail.com

توصیف درس (Lesson Description)

در این درس دانشجو ضمن فراگیری مفاهیم کلی سلامت و بیماری، نیازهای اساسی انسان و حقوق بیمار، اصول اولیه مراقبت از بیمار در بخش و ساختار، مقررات و اصول اولیه کار در اتاق عمل و اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون آشنا شده، چگونگی پذیرش بیمار در بخش، آماده‌سازی و انتقال وی به اتاق عمل و اصول عمومی مراقبت از بیمار را فرا می‌گیرد.

اهداف درس

هدف کلی (Goal):

آشنایی با مفاهیم اولیه و برخی از مهارت‌های اولیه پرستاری از بیمار، و آشنایی با ساختار و مقررات اتاق عمل

اهداف اختصاصی (Objectives)

انتظار می‌رود دانشجویان در پایان این دوره بتوانند

۱. مفاهیم اولیه و اصول کلی پرستاری را ذکر کند.
۲. تعریف سلامتی و بهبودی را بیان نماید.
۳. اصول پذیرش بیمار به بخش و اتاق عمل را بیان کند.
۴. مراحل بستری و آماده‌سازی بیمار جهت عمل جراحی را بیان کند.
۵. پرونده بیمار و اصول ثبت گزارش در آن را شرح دهد.
۶. اصول و نکات لازم جهت اندازه‌گیری درجه حرارت بدن را ذکر نماید.
۷. اصول و نکات لازم جهت اندازه‌گیری فشارخون را ذکر نماید.
۸. اصول و نکات لازم جهت اندازه‌گیری نبض را ذکر نماید.

۹. اصول و نکات لازم جهت اندازه گیری تنفس را ذکر نماید.
۱۰. تعریف دارو و اصول اولیه دارو درمانی را شرح دهد.
۱۱. نحوه محاسبات دارویی را ذکر کند.
۱۲. نکات ایمنی در استعمال داروها و اصطلاحات مرتبط در دستورات دارویی را بیان نماید
۱۳. انواع روشهای تزریق را نام ببرد.
۱۴. آماده سازی و استفاده از داروهای تزریقی را بیان کند.
۱۵. اصول و نکات لازم در تزریق عضلانی را توضیح دهد.
۱۶. اصول و نکات لازم در تزریق زیر جلدی را شرح دهد
۱۷. اصول و نکات لازم در تزریق داخل جلدی را شرح دهد.
۱۸. اصول و نکات لازم در تزریق وریدی را بیان نماید.
۱۹. انواع روش های برقراری راه وریدی را ذکر کند.
۲۰. انواع محلول های تزریقی را بیان کند.
۲۱. نحوه محاسبه ی سرعت تزریق و تنظیم غلظت محلولهای تزریقی را ذکر کند.
۲۲. اهداف سونداژ معده را بیان کند.
۲۳. اهداف سونداژ مثانه را بیان کند.
۲۴. انواع سوندهای معده و مثانه را ذکر کند.
۲۵. خطرات سونداژ معده و مثانه را بیان کند.
۲۶. چگونگی گذاشتن سوند معده و مثانه را توضیح دهد.
۲۷. تاریخچه ایجاد اتاق عمل را توضیح دهد.
۲۸. عناصر فضای فیزیکی اتاق عمل شرح دهد.
۲۹. قوانین و مقررات در اتاق عمل را ذکر کند.
۳۰. وسایل و تجهیزات اتاق عمل را نام ببرد.
۳۱. استانداردها و اصول ایمنی و حفاظتی کار در اتاق عمل را شرح دهد.
۳۲. اصول حفاظت فردی و پیشگیری از خطرات شغلی (آسیب های فیزیکی و بیماریهای عفونی) را شرح دهد.
۳۳. بخش استریل را معرفی نماید.
۳۴. روشهای بسته بندی، نگهداری و استفاده از وسایل استریل را ذکر کند.
۳۵. اصول ضدعفونی و استریلیزاسیون را بیان کند.
۳۶. شیوه استفاده از گان، ماسک، دستکش استریل را توضیح دهد.
۳۷. انواع اعمال جراحی و طبقه بندی آنرا ذکر کند.
۳۸. اصطلاحات اعمال جراحی و طبقه بندی آنرا ذکر کند.
۳۹. مکانیک بدن و اصول مربوط به حفظ آن را شرح دهد.
۴۰. پوزیشن را تعریف نماید.
۴۱. موارد استفاده از انواع پوزیشن های خاص برای بیماران را ذکر کند.
۴۲. نکات ایمنی در خصوص پوزیشن های مختلف را بیان کند.
۴۳. آسیب پذیری مرتبط با پوزیشن را بررسی کند.
۴۴. انواع پوزیشن های جراحی و خطرات همراه آن را ذکر کند.
۴۵. روش و خطرات انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و بر عکس را توضیح دهد.
۴۶. اهداف استفاده از پانسمان را بیان کند.
۴۷. انواع پانسمان را نام ببرد.
۴۸. اصول استریل و ضدعفونی در پانسمان را شرح دهد.

اهداف بخش عملی

دانشجو در پایان دوره بتواند:

۱. وسایل و تجهیزات لازم جهت کنترل علائم حیاتی را آماده نماید.
۲. اندازه گیری فشارخون بر روی بیمار شبیه سازی شده را با اصول صحیح آن انجام دهد.
۳. اندازه گیری درجه حرارت بر روی مانکن و بیمار شبیه سازی شده را با اصول صحیح آن انجام دهد.
۴. اندازه گیری تنفس و نبض بر روی مانکن و بیمار شبیه سازی شده را با اصول صحیح آن انجام دهد.
۵. تجهیزات و وسایل مورد نیاز برای تزریق را آماده نماید.
۶. روش کشیدن داروها از ویال و آمپول را به طور صحیح انجام دهد.
۷. تزریق عضلانی را طبق نکات آموزش دیده بر روی مانکن انجام دهد.
۸. تزریق داخل جلدی را طبق نکات آموزش دیده بر روی مانکن انجام دهد.
۹. تزریق زیر جلدی را طبق نکات آموزش دیده بر روی مانکن انجام دهد.
۱۰. تزریق داخل وریدی را طبق نکات آموزش دیده بر روی مانکن انجام دهد.
۱۱. تزریق سرم را طبق نکات آموزش دیده بر روی مانکن انجام دهد.
۱۲. سونداژ معده بر روی مانکن را طبق اصول آموزش دیده انجام دهد.
۱۳. وسایل سینی سوند گذاری مثانه را آماده کند.
۱۴. پوشیدن دستکش استریل، گان و ماسک را انجام دهد.
۱۵. پیچیدن ست استریل و باز کردن آن را تمرین نماید.
۱۶. انواع پوزیشن های جراحی را با رعایت خطرات همراه آن انجام دهد.
۱۷. انتقال بیمار از روی تخت به برانکارد و بر عکس را انجام دهد.
۱۸. انواع پانسمان را طبق نکات آموزش دیده بر روی مانکن انجام دهد.
۱۹. کلیه موارد عملی آموزش دیده را بر روی مانکن تمرین نماید.
۲۰. اصول مکانیک بدن را در هر جلسه رعایت نماید.
۲۱. نگهداری از وسایل و رعایت صرفه جویی را در هر جلسه انجام دهد.
۲۲. مقررات مرکز مهارت های بالینی را بطور کامل رعایت نماید.

امکانات و مواد آموزشی (Educational Resources)

وایت برد، پروژکتور، کامپیوتر، استفاده از نرم افزار پاورپوینت، فیلم های آموزشی و مولاژ در پراتیک

روش ها و فنون آموزشی (Educational Methods / Techniques)

سخنرانی تعاملی – small group – (PBL) – (TBL) – آموزش در اتاق مهارت های عملی (skill lab) همراه با تمرین و تکرار و ارائه بازخورد- یادگیری اکتشافی

استراتژی آموزشی (Educational Strategy)

آموزش توام دانشجو و استاد محور (student and teacher center education) – آموزش مبتنی بر وظایف حرفه ای (task base education) – آموزش مبتنی بر مشکل (problem base education)

مقررات کلاسی، تکالیف و تجارب یادگیری (Rules / Assignments / Learning experiences)

مقررات کلاسی:

از دانشجویان عزیز انتظار می‌رود که با توجه به اهمیت و حساسیت درس و تنوع مطالب و محدودیت زمانی و به منظور بهره‌برداری هر چه بیشتر به نکات زیر توجه نماید:

۱. غیبت مجاز طبق مقررات آیین نامه آموزشی می‌باشد.
۲. شرکت در آزمون‌های داخل کلاس و انجام تکالیف و سایر آزمون‌ها و آزمون پایان ترم.
۳. نحوه امتحان میان ترم و پایان ترم به صورت سؤالات چند گزینه‌ای/ صحیح غلط/ کوتاه پاسخ/ جور کردنی/ تشریحی می‌باشد.
۴. مراجعه به منابع معرفی شده جهت مطالعه بیشتر و در صورت وجود هر گونه اشکال و سوال در جلسه بعدی مطرح نمائید.

تکالیف:

۱. بررسی کوریکولوم رشته هوشبری
۲. مطالعه منشور حقوق بیمار در ایران
۳. بررسی و تحقیق درباره بخش‌های بیمارستان امام خمینی از طریق سایت بیمارستان
۴. ترسیم محیط اتاق عمل

ارزیابی دانشجو (Student Assessment)

آزمون این دوره، شامل ترکیبی از آزمون شفاهی کلاسی، آزمونهای *Formative* و *Summative* خواهد بود:
بخش نظری:

نمره	آیتم
۹ نمره	امتحان میان ترم
۹ نمره	امتحان پایان ترم
۱ نمره	شرکت فعال در کلاس
۱ نمره	ارائه تکالیف آموزشی
۱ نمره (اضافی)	رعایت مقررات و اخلاق حرفه‌ای
۲۰	مجموع نمره

سؤالات ارزشیابی نظری ترکیبی از سؤالات صحیح غلط، چندگزینه‌ای، کوتاه پاسخ، جای خالی، جورکردنی و تشریحی خواهد بود.

بخش عملی:

نمره	آیتم
۸ نمره	آزمون عملی هفتگی
۱۰ نمره	آزمون عملی پایان ترم
۱ نمره	شرکت فعال در کلاس
۱ نمره	رعایت مقررات و اخلاق حرفه‌ای
۲۰	مجموع نمره

رفرنس و منابع آموزشی (References)

۱. Operating Room Technique. Berry and Kohn. Latest Ed (منبع اصلی)
۲. اکبرزاده رویا. استاجی زهرا. نجار لادن. اصول پرستاری و روش کار در اتاق عمل. اندیشه رفیع. تهران- آخرین ویرایش (منبع اصلی)
۳. Brunner. Text book of Medical-Surgical Nursing 12th Ed, 2010 (منبع اصلی)
۴. Fundamentals of Nursing. Kozier, Barbara. & et al. Latest Ed (منبع اصلی)
۵. اسملتزر سوزان. مراقبت های پرستاری اتاق عمل. ترجمه آلیس خاچیان. ارجمند. تهران. چاپ اول ۱۳۹۰ (منبع تکمیلی)
۶. ساداتی لیلا، گلچینی احسان. مراقبت های پرستاری در مرحله قبل، حین و بعد از جراحی. جامعه نگر. تهران. چاپ اول ۱۳۹۱ (منبع تکمیلی)
۷. سیدی آرانی حمیدرضا. مراقبت پس از بیهوشی. انتشارات مرسل. کاشان. چاپ اول ۱۳۹۰ (منبع تکمیلی)
۸. شهرکی واحد عزیز. مردانی حموله مرجان. حیدری مریم. اخلاق حرفه‌ای در هوشبری و اتاق عمل. جامعه نگر. تهران. چاپ اول ۱۳۸۸ (منبع تکمیلی)
۹. پرورش بتول. آدرویشی سارا. آلبوغبیش معصومه. اصول و فنون هوشبری. جامعه نگر. تهران. چاپ اول. ۱۳۹۶ (منبع تکمیلی)

جدول زمان بندی درس (Schedule): چهارشنبه هر هفته از ساعت ۱۰/۳۰ لغایت ۱۲/۳۰

جلسه / هفته	تاریخ برگزاری کلاس	موضوع / محتوای درسی
۱	۱۴۰۳/۸/۹	آشنایی اولیه با وظایف کاشناس هوشبری و مفاهیم اولیه پرستاری
۲	۱۴۰۳/۸/۹	درک ضرورت بخش سلامت و تقسیم بندی آن
۳	۱۴۰۳/۸/۱۶	آشنایی با قوانین نقل و انتقالات بین بخشی و مدارک پزشکی
۴	۱۴۰۳/۸/۱۶	آشنایی با علائم حیاتی و اصول اندازه گیری آن (نبض و تنفس)
۵	۱۴۰۳/۸/۲۳	آشنایی با علائم حیاتی و اصول اندازه گیری آن (فشارخون و درجه حرارت)
۶*	۱۴۰۳/۸/۲۳	انجام دادن مستقل اندازه گیری صحیح علائم حیاتی و تهیه وسایل مورد نیاز آن
۷	۱۴۰۳/۸/۳۰	درک تعریف دارو و رقیق سازی دارو و نحوه محاسبات دارویی
۸	۱۴۰۳/۸/۳۰	آشنایی با انواع تزریق و درک اصول تزریق عضلانی / زیرجلدی / جلدی / و آشنایی با وسایل مورد نیاز برای تزریق
۹	۱۴۰۳/۹/۷	آشنایی با تزریق داخل وریدی و اصول تزریق داخل وریدی و نحوه محاسبات تنظیم غلظت محلول های تزریق وریدی

آماده سازی وسایل تزریق و انجام صحیح کشیدن دارو از ویال و آمپول و تزریق عضلانی	۱۴۰۳/۹/۷	۱۰*
انجام صحیح تزریق داخل جلدی و زیر جلدی روی مانکن	۱۴۰۳/۹/۱۴	۱۱*
انجام صحیح تزریق داخل وریدی و تزریق سرم روی مانکن	۱۴۰۳/۹/۱۴	۱۲*
آشنایی با تعریف سونداژ معده و مثانه و انواع آنها و هدف از سوند گذاری و خطرات سوند گذاری	۱۴۰۳/۹/۲۱	۱۳
انجام صحیح سوند گذاری روی مانکن و تهیه وسایل آن	۱۴۰۳/۹/۲۱	۱۴*
آشنایی با تایخچه / عناصر فیزیکی و قوانین و مقررات اتاق عمل	۱۴۰۳/۹/۲۸	۱۵
آشنایی با وسایل و تجهیزات اتاق عمل / استانداردها و اصول ایمنی و حفاظت فردی در اتاق عمل و در همه ی بخش ها	۱۴۰۳/۹/۲۸	۱۶
درک تعریف بخش استریل و روشهای بسته بندی و نگهداری وسایل استریل / اصول ضد عفونی / شیوه استفاده از وسایل حفاظت فردی	۱۴۰۳/۱۰/۵	۱۷
انجام صحیح پوشیدن وسایل حفاظت فردی و پیچیدن ست استریل و باز کردن آن	۱۴۰۳/۱۰/۵	۱۸*
درک انواع عمل جراحی و طبقه بندی آن و مکانیک بدن و اصول مربوط به حفظ آن	۱۴۰۳/۱۰/۱۲	۱۹
آشنایی با تعریف پوزیشن و ضرورت استفاده از آن و آسیب های همراه همراه با انواع پوزیشن های جراحی و روش انتقال بیمار از تخت به برانکارد و برعکس	۱۴۰۳/۱۰/۱۲	۲۰
آشنایی با تعریف پوزیشن و ضرورت استفاده از آن و آسیب های همراه همراه با انواع پوزیشن های جراحی و روش انتقال بیمار از تخت به برانکارد و برعکس	۱۴۰۳/۱۰/۱۹	۲۱
انجام صحیح انواع پوزیشن ها و انتقال بیمار از تخت به برانکارد و برعکس	۱۴۰۳/۱۰/۱۹	۲۲*
تمرین و تکرار مهارت های پرستاری آموخته شده	۱۴۰۳/۱۰/۲۶	۲۳*
تمرین و تکرار مهارت های پرستاری آموخته شده	۱۴۰۳/۱۰/۲۶	۲۴*

جدول زمان بندی درس (Schedule) (قسمت عملی): چهارشنبه هر هفته از ساعت ۱۴ لغایت ۱۶

جلسه / هفته	تاریخ برگزاری کلاس	موضوع / محتوای درسی
۱	۱۴۰۳/۸/۲۳	انجام دادن مستقل اندازه گیری صحیح علائم حیاتی و تهیه وسایل مورد نیاز آن
۲	۱۴۰۳/۹/۷	آماده سازی وسایل تزریق و انجام صحیح کشیدن دارو از ویال و آمپول و تزریق عضلانی

انجام صحیح تزریق داخل جلدی و زیر جلدی روی مانکن	۱۴۰۳/۹/۱۴	۳
انجام صحیح تزریق داخل وریدی و تزریق سرم روی مانکن	۱۴۰۳/۹/۱۴	۴
انجام صحیح سوند گذاری روی مانکن و تهیه وسایل آن	۱۴۰۳/۹/۲۱	۵
انجام صحیح پوشیدن وسایل حفاظت فردی و پیچیدن ست استریل و بازکردن آن	۱۴۰۳/۱۰/۵	۶
انجام صحیح انواع پوزیشن‌ها و انتقال بیمار از تخت به برانکارد و برعکس	۱۴۰۳/۱۰/۱۹	۷
تمرین و تکرار مهارت‌های پرستاری آموخته شده	۱۴۰۳/۱۰/۲۶	۸
تمرین و تکرار مهارت‌های پرستاری آموخته شده	۱۴۰۳/۱۰/۲۶	۹